

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

HISTORIE TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

V LIŠOVĚ

(bakalářská práce)

Autor práce: Daniel Novotný

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2015

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA

PEDAGOGICAL FACULTY

DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

**HISTORY OF PHYSICAL EDUCATION AND
SPORT IN LIŠOV
(Graduation theses)**

Author: Daniel Novotný

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2015

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Historie tělesné výchovy a sportu v Lišově

Jméno a příjmení autora: Daniel Novotný

Studijní obor: Tělesná výchova a sport

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2015

Abstrakt:

Práce popisuje rozsáhlý vývoj tělesné výchovy a sportu v Lišově od založení Sokola a ostatních oddílů až po současnost.

První část se zabývá historickým vývojem města Lišov, druhá část obsahuje činnost a vývoj Sokola a ostatních klubů do roku 1945, třetí kapitola popisuje vznik a vývoj jednotlivých tělocvičných organizací od roku 1945 do roku 1989 a poslední kapitola je věnována historii tělesné výchovy a sportu od roku 1989 až po současnost.

Klíčová slova: Lišov, tělesná výchova, sport, Sokol, organizace

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The history of Physical Education and Sports in Lišov

Author's first name and surname: Daniel Novotný

Field of study: Physical Education and Sport

Department: Department of Sports studies

Supervisor: Doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The year of presentation: 2015

Abstract:

This thesis deals with an extensive development of Physical Education and Sports in Lišov, from the founding of the sport movement Sokol to the present times.

The first part of this thesis presents the historical development of Lišov, the second part presents an outline of the work and progression of the Sokol movement and similar associations since 1945, the third part describes the formation and development of the individual sport associations from the year 1945 to 1989. The last part of this thesis is dedicated to the history of Physical Education and Sport in general from 1989 to the present times.

Key words: Lišov, Physical Education, Sport, Sokol, organizations

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Podpis studenta

Datum.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce, panu Doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc., za cenné rady a odborné vedení při vzniku této bakalářské práce. Dále děkuji panu Karlu Malíkovi, který mi pomohl získat informace o historii mnoha sportů v Lišově, konkrétně tělocvičné organizaci Sokol. Mé poděkování patří také vedoucím jednotlivých sportovních oddílů a klubů v Lišově, kteří mi pomohli získat historické informace.

Jméno/podpis

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Teoreticky – metodologická část	9
2. 1 Cíle, úkol a předmět práce	9
2. 2 Metody práce.....	10
2. 3 Rozbor pramenů.....	10
3 Historie města Lišov	12
4 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Lišově v období 1892 – 1945	14
4.1 Tělovýchovná organizace Sokol	14
4.1.1 Vznik a vývoj sokolského hnutí	14
4.1.2 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově v letech 1892 – 1945	15
4.2 Sportovní klub Lišov.....	19
4.2.1 Nástin vzniku a stručná historie.....	19
4.2.2 Fotbal	19
4.2.3 Volejbal.....	20
4.2.4 Lední hokej	20
4.3 Orel.....	21
4.3.1 Vznik a vývoj Tělovýchovné jednoty Orel.....	21
4.3.2 Tělovýchovná jednota Orel Lišov.....	21
4.4 Fialová legie	21
4.5 Junák	22
4.6 Šachový klub.....	22
5 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v období 1945–1989	23
5.1 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově mezi lety 1945–1989	23
5.1.1 Volejbal.....	24
5.2 Junák	24
5.3 Sportovní klub Lišov	25
5.3.1 Fotbal	25
5.3.2 Volejbal.....	26
5.3.3 Lední hokej	26
5.3.4 Pozemní hokej.....	26
5.3.5 Kuželky.....	27
5.3.6 Svaz základní tělesné výchovy	27
5.4 Svazarm.....	27
5.4.1 Střelecký klub	28
5.5 Jachting	28
5.6 Šachový klub.....	29
6 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v období 1989 až po současnost	30
6.1 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově v letech 1989 až po současnost.....	30
6.1.1 Sálková kopaná.....	30
6.1.2 Florbal.....	31
6.1.3 Stolní tenis	31
6.1.4 Nohejbal.....	32
6.2 Lední hokej.....	32
6.3 Basketbal.....	33
7 Závěr	35
Referenční seznam pramenů literatury	37
Seznam obrázkových příloh.....	38

1 Úvod

Moje bakalářská práce popisuje historii organizované tělesné výchovy a sportu v Lišově od roku 1894 až po současnost, respektive roku 2015. Téma bakalářské práce jsem vybral na základě zájmu o sport jako takový a chtěl jsem se dozvědět více o historii sportu ve městě, kde jsem jako mladý začínal se sportem v místním fotbalovém klubu SK Lišov. Cílem mé práce je vytvoření přehledu sportovní historie v Lišově.

V práci shrnuji historii vzniku tělovýchovných organizací a klubů, které v Lišově fungují či fungovaly. Prezentuji zde až 120 let staré informace, které byly zapsány ve starých kronikách a periodikách.

V úvodu mé práce popisuji stručnou historii města. Hlavní část práce je rozdělena na tři kapitoly, dle významných událostí českého národa.

V první části popisuji historii od roku 1894, kdy vznikl lišovský Sokol. Rok 1927 se zapsal do sportovní historie města založením Sportovního Klubu Lišov, který společně se Sokolem tvořil páteří strukturu sportovních činností v Lišově. První kapitola je ukončena rokem 1945, kdy skončila druhá světová válka.

Druhá kapitola obsahuje obnovení tělovýchovných organizací po druhé světové válce a vznik dalších organizací a spolků do konce roku 1989.

Poslední kapitola zahrnuje informace o tělocvičných organizacích a oddílech od roku 1989 až do roku 2015.

Vzhledem k objemové náročnosti tohoto tématu jsou jednotlivé části práce děleny podle jednotlivých tělovýchovných klubů, spolků a organizací.

2 Teoreticky – metodologická část

2.1 Cíle, úkol a předmět práce

Cílem práce je zpracovat historii tělesné výchovy a sportu v Lišově od založení prvních tělocvičných organizací až po současnost a to za využití všech tištěných a archivních pramenů, periodik, literatury a výpovědí pamětníků.

Úkoly práce:

- Provést detailní obsahovou analýzu všech dostupných písemných a fotografických pramenů, dobových periodik, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů.
- Zpracovat stručný nástin historie města Lišova, jeho vznik a popis.
- Provést detailní popis vzniku České obce sokolské (ČOS). Zpracovat detailní popis vzniku tělovýchovné jednoty (TJ) Sokol Lišov, SK Lišov a dalších tělocvičných organizací a spolků do konce roku 1945. Dále popsat činnosti těchto organizací a spolků.
- Zpracovat detailní popis činnosti TJ Sokol Lišov, SK Lišov a dalších tělocvičných organizací a spolků mezi lety 1945 až 1989.
- Provést detailní popis činnosti TJ Sokol Lišov, SK Lišov a dalších tělocvičných organizací a spolků od roku 1989 až po současnost (2015).
- Na základě obsahu práce vytvořit závěr.
- Fotografické přílohy zpracovat do přílohové části na konci práce.

Předmět práce z obsahového hlediska je orientovaný na tělesnou výchovu a sport. Mimo předmět práce je postavena školní tělesná výchova a rozsáhlé komerční aktivity převládající v současnosti.¹

Předmět práce z hlediska **časového** je vymezen roky 1894, kdy došlo v Lišově k založení České obce sokolské a rokem 2015.

Předmět práce z **územního** hlediska je vymezen současným katastrem města Lišov.

---

¹ Sportcentrum Mrkáček.

2.2 Metody práce

Tato bakalářská práce je standardní historická práce z českých aplikovaných dějin. Práce se zaměřuje na tělesnou výchovu a sport ve městě Lišov. V práci je kladen důraz na maximální pramenné poznání, především na využití detailní obsahové analýzy všech dostupných souvztažných písemných a fotografických pramenů, archivních fondů, dobových periodik, literatury, klubových kronik, vzpomínek a rozhovorů pamětníků a internetových zdrojů. Při zpracování informací byly použity standardní historické metody, především metoda přímá, která spočívá v získávání historických faktů bezprostředním studiem pramene, v němž jsou tyto informace přímo obsaženy a metoda progresivní, která umožňuje sledovat a zachycovat minulé události tak, jak po sobě následovali, tedy od starších k novějším. Díky těmto metodám byly vyhledány a analyzovány historické informace a byl vytvořen ucelený přehled o tělesné výchově a sportu v Lišově. Práce byla zpracovávána chronologicky, tedy postupně od vzniku prvních tělovýchovných organizací až po současnost.

2.3 Rozbor pramenů

Na téma historie tělesné výchovy a sportu v Lišově nebylo doposud zpracováno žádné konkrétní a ucelené dílo. Vzhledem k výrazně dokumentačnímu charakteru práce jsem věnoval maximální pozornost zpracování všech dostupných souvztažných písemných a fotografických pramenů, dobových periodik, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů. Prvotním zdrojem informací byl Státní oblastní archiv (SOA) v Třeboni, návštěva nebyla žádným přínosem, jelikož o tělesné výchově a sportu v Lišově zde nebyl nalezen dostatek informací.

Pro získání výše zmíněných materiálů byla součástí této práce návštěva lišovské knihovny. Konkrétně jsem zde našel svazek s veškerými informacemi o městě Lišov, *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Také byli použiti informace z dobových periodik *Lišovský zpravodaj*. V tomto časopise také vyšla celá řada autentických fotografií, z nichž některé jsou použity v obrazových přílohách. Velkým přínosem bylo nahlédnutí do historie SK Lišov skrze zápisy valných hromad. Některé svazky byly staré až 90 let.

Při zpracování tohoto tématu hráli archivní zdroje pouze podružnou úlohu. Nejdůležitějším zdrojem informací byly rozhovory s pamětníky a vedoucími oddílů

tělocvičných organizací a klubů, především s Karlem Malíkem, který působí v lišovském Sokole jako vzdělavatel. Další informace byly získány z rozhovorů s vedoucími oddílů a klubů, kteří poskytli důležité informace o jejich činnosti.

3 Historie města Lišov

Město se nachází zhruba deset kilometrů severovýchodně od Českých Budějovic na okraji Třeboňské pánve. Leží v mírně vlnité krajině jižních Čech podél hlavní silnice z Českých Budějovic, která vede přes Třeboň až do Jindřichova Hradce. Nadmořská výška města je 500 metrů nad mořem. Na území města se nachází důležitý geologický útvar, nazývaný „Lišovský práh“, který dělí pánev Českobudějovickou od pánve Třeboňské. Nejvyšším bodem této pahorkatiny je kopec Větrník, který leží v nadmořské výšce 566 metrů nad mořem. Povrch na většině území města je lehce zvrásněný a východním směrem přestupuje do Třeboňské rybniční pánve.²

První písemná zmínka o existenci Lišova je zpráva ze dne 1. srpna 1334. Toto oznámení bylo sepsáno v Českých Budějovicích a píše se v něm o závazku měšťanů k obraně města. Tato zpráva obsahuje zmínku o Oldřichu z Lišova (v originále Ulricus de Lyschaw). Název města pravděpodobně pochází ze slova „Liš“, což byl člověk, který na základě rozhodnutí panovníka vyměřoval nově zakládané osady a staral se o nově přichozí obyvatele. Roku 1365 byl v písemnostech zaznamenán kostel svatého Václava. V této době byla většina obyvatel české národnosti. Začátkem 15. století získávalo město různá práva, například roku 1400 získalo právo odúmrti (tj. svobodného odkazování majetku). V latinsky psané listině, která byla sepsána v roce 1400, byl Lišov označen termínem „oppidum“ což znamená městečko. Práva byla potvrzena i po husitských válkách králem Ladislavem Pohrobkem, Vladislavem II. Jagellonským a císařem Rudolfem II., který udělil právo dvou výročních trhů. V roce 1619 došlo ke zničení městečka požárem založeným stavovskými vojsky. Další tragickou událostí byl požár 24. dubna 1679, při kterém shořela radnice a dalších 25 okolních domů. Lišov spadl v této době pod královské panství se sídlem na hradě Hluboká nad Vltavou. Na začátku 17. století byl na malou chvíli samostatným panstvím, ale od roku 1661 patřil opět k panství hlubockému, které spravoval rod Schwarzenbergů. V zimě mezi lety 1805 – 1806 byl Lišov dočasným domovem bavorských a francouzských vojsk. Mezi lety 1812 – 1819 byl ze získané studánky postaven obecní vodovod. Roku 1850 po vzniku okresů se město stalo střediskem okresního soudu (9. nejmenšího v Čechách) s oblastí působnosti nad mnoha okolními vesnicemi. Mezi roky 1855 – 1868 se v Lišově nacházel i okresní úřad. Roku 1865 měla být přes Lišov postavena železniční trať

---

² Lišov Historie [online] 2010 [cit. 2015-20-2] Dostupné z:
http://www.lisov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=86&Itemid=

z Českých Budějovic do Třeboně. Od 11. června 1911 byl Lišov zahrnut do zastávek autobusových linek na trase z Českých Budějovic do Třeboně. Roku 1922 byla v Lišově rozvedena elektrická síť. 21. března 1924 byl Lišov povýšen na město. Až do roku 1949 spadalo město pod okres České Budějovice, v letech 1949 – 1960 po okres Třeboň a od roku 1960 je Lišov opět v okrese České Budějovice. Jednotné zemědělské družstvo (dále JZD) v Lišově vzniklo v roce 1957 a roku 1971 došlo ke spojení s JZD Hůrky. Do samosprávy města se v roce 1960 připojil Levín, v roce 1964 Miletín, v roce 1976 se připojili Slověnice, Hůrky, Hrůtov, Zvíkov, Hvozdec a Vlkovice. Až v roce 1980 se k Lišovu připojil Kolný s Červeným Újezdcem, Lhoticemi a Velechvínem. Po roce 1990 došlo k osamostatnění vesnic Zvíkov a Hvozdec.³

Na počátku 21. století patří město Lišov k významným jihočeským městům. Počet obyvatel, kteří ve městě žijí je okolo 4000. V roce 2014 si obyvatelé připomněli 680. výročí vzniku města Lišova.⁴

---

³ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 6 – 41.

⁴ Lišov Historie [online] 2010 [cit. 2015-20-2] Dostupné z:
http://www.lisov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=86&Itemid=

4 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v Lišově v období 1892 – 1945

4.1 Tělovýchovná organizace Sokol

4.1.1 Vznik a vývoj sokolského hnutí

První pokus o založení česko-německého tělocvičného spolku byl v červnu roku 1861 v Praze. K založení nedošlo z finančních důvodů, protože zakladatelé neměli finanční prostředky k jeho realizaci. Díky této situaci byly urychleně zahájeny přípravy na založení čistě českého tělocvičného spolku. První schůze k jeho založení se konala 16. února 1862 v tělocvičně Jana Malypetra. Jako starosta nového spolku Tělocvičné jednoty Pražské nastoupil Jindřich Fügner. Jeho náměstkem byl zvolen Dr. Miroslav Tyrš. Mezi dalšími spoluzakladateli byli Jan Evangelista Purkyně, Karel Sladkovský a další významní lidé.⁵

Hlavní ikonou Sokola se stal Dr. Miroslav Tyrš, který vytvořil tělocvičnou soustavu, kterou rozdělil do čtyř skupin.

- I. Cvičení bez nářadí a bez pomoci jiných,
- II. Cvičení nářadová
- III. Cvičení skupinová,
- IV. Cvičení úpolová.

Tyto čtyři části detailně popisuje ve své knize *Základové tělocviku*.⁶ Vrcholem jeho činnosti v Sokole byl první sokolský slet v roce 1882, který byl v této době něčím ojedinělým a zároveň byl oslavou dvacátého výročí založení Sokola. Roku 1889 vznikla organizace Česká obec sokolská (ČOS). V roce 1891 vznikla Moravskoslezská obec sokolská. Jednotná ČOS vznikla až roku 1894 a zároveň téhož roku se zavedly župní organizační struktury. Další slety v roce 1891, 1895, 1901, 1907 napomáhaly k rozvoji sokolského hnutí i v zahraničí a to na Slovensku, ve Slovinsku, v Polsku, v Rusku, v Rumunsku, v Bulharsku, v Srbsku a Francii. Sokol se dostal dokonce přes Atlantický

---

⁵ Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, s. 9 - 11.

⁶ Reitmayer L. (1978). *Přehled vývoje tělesné výchovy na území ČSSR*. Státní pedagogické nakladatelství v Praze, s. 66 - 67.

oceán do USA. Roku 1908 se konal šestý všesokolský slet, který byl zároveň prvním sletem nově založeného svazu slovanského Sokola. Po vypuknutí první světové války přešlo mnoho příslušníků Sokola k dohodovým vojskům. V listopadu roku 1915 rakouské orgány rozpustily ČOS a zabavili jí část majetku.⁷

Po vzniku ČSR se počet členů oproti předválečným 128 000 rozrostl několikanásobně. V roce 1920 měla sokolská jednota přes 562 000 členů.⁸ Hlavní ikony ČOS za první republiky byli: Josef Scheiner (starosta ČOS), Jindřich Vaníček (náčelník ČOS) a Miroslav Klinger, který byl náčelníkem ČOS od roku 1932. Ve druhé polovině třicátých let byla v sokolské jednotě nejvíce rozšířena odbíjená (volejbal), lední hokej, házená, tenis, košíková, atletika, lyžování a naopak měl Sokol negativní přístup ke kopané. Hlavním zdrojem příjmů byly příspěvky, dary, dotace a výtěžky z pořádaných akcí. Jednota kladla důraz na výstavbu technických základen, které ve většině měst slouží dodnes, ať už jako hřiště, atletické stadiony, plovárny a chaty či ubytovny.⁹

4.1.2 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově v letech 1892 – 1945

V roce 1892 byly v Lišově sepsány stanovy tří nových spolků: hospodářsko-lesnický, politické občanské beseda a tělocvičné jednoty Sokol. Předchozí pokusy o založení Sokola byly vzhledem k špatnému uvědomění občanů neúspěšné.¹⁰

V roce 1893 se konal památný slet župy Husovy v Českých Budějovicích, který nadchl zastupitele jihočeských měst včetně zastupitele Lišova. Na žádost bratra Rozhona z Vídně byla svolána první schůze v místnostech městského pivovaru, kde se rozhodlo o vytvoření stanov. Pomocí místního lékaře bratra Jana Linhartu, notáře Antonína Maděry a učitele Jana Dejmků byly stanovy vypracovány a poslány ke schválení. První finanční příspěvek pro tvořící se jednotu zaslali místní studenti a to ve výši 5 zlatých. V počátcích museli zakladatelé překonávat různé předsudky a četné překážky. Například hasiči bránili svým členům vstupu do Sokola v přesvědčení, že založení jednoty bude mít za následek zaniknutí dobrovolného hasičského sboru. V roce 1894 na Nový rok přijeli z Českých Budějovic bratři Bendík, Kožíšek a Jettman

---

⁷ Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, s. 12 - 13.

⁸ Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, s. 27.

⁹ Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, s. 28 - 30.

¹⁰ Osobní archiv Karla Malíka (1981), vzdělavatel Tělovýchovné jednoty Sokol Lišov.

vytknout lišovským bratrům nečinnost. Žádali, aby zapojili do činnosti mládež. Po této návštěvě bylo vybráno 5 zlatých ve prospěch založení jednoty. Bratr František Porák navrhl mládeži, aby uspořádala zábavu ve prospěch Sokola. Organizace plesu se chopil bratr Josef Novotný a již 8. ledna byla uspořádána zábava, která vynesla 13 zlatých. Bratr Klement Pávek vybral dalších 12 zlatých mezi nadšenci pro sokolskou myšlenku. Přátelé Sokola se scházeli v městském pivovaru pod jménem Sováci, kde se radili o založení sokolské jednoty. Když jejich počet dosáhl 30, uspořádali valnou hromadu, kde si zvolili následující předsednictvo: MUDr. Jan Linhart (starosta), císařsko královský notář Antonín Maděra (místostarosta), učitel František Houška (náčelník) následně zvolili výbor: obuvník bratr Josef Kašpar, truhlář Štěpán Kordina, obuvník Mikoláš Marcelin, kožešník Josef Novotný, krupař Václav Krupař, učitel Jan Pinc, truhlář Felix Porák, lékárník Jan Sazyma. Jako náhradníky výboru byli zvoleni náhradníci: koželuh Josef Kafka, kožešník Václav Česka, krejčí Jan Mikeš, truhlář Matěj Moural. Účetní dozorce si členové zvolili bratry Františka Maříka a Daniela Slámu. Delegátem do župy Husovy se stal bratr notář Antonín Maděra a delegátem do obce sokolské v Praze bratr MUDr. Jan Linhart.

V počátcích se scházeli členové Sokola v hostinci u Bohoňků, poté se začali scházet v hostinci U Zlatého páva (současná restaurace Obec). Darem získali slavnostní sokolské kroje a uspořádali slavnostní vystoupení, které bylo svátkem pro město Lišov. Krátce po vystoupení zakázalo císařsko-královské okresní hejtmanství učitelům Houškovi a Pincovi vystupovat v sokolském kroji. První uspořádaná akce byla vycházka k mohylovému pohřebišti u Červeného Újezdce. O tomto výletu napsal František Miroslav Čapek. Ve svém zápisu popisuje pochod členů Sokola, jak vydávali řev a hluk a mnozí kolemjdoucí je považovali za vojenský pluk.

Počátky cvičení se konaly v sále hostince U Bohoňků. Předsednictvo podalo žádost o propůjčení zahrady za radnicí, která měla sloužit jako letní cvičiště. Za peníze, které jednota uspořila, byla zakoupena hrazda, kůň a žíněnka. Na výrobě náradí se podíleli i místní truhláři. V červnu byla pořízena bradla na splátky a zahájilo se první cvičení dorostu. Sokolská jednota měla v té době celkem 83 členů.

Roku 1895 městská rada zamítla místo k veřejnému cvičení za bývalými kasárnami. Téhož roku se uskutečnil za účasti několika bratrů z Lišova třetí všesokolský slet v Praze. Aby se zajistil neustálý nábor do jednoty, rozhodlo předsednictvo o přednášce, kterou měl prezentovat bratra advokáta Josefa Scheinera z Klatov, který se sletu v roce 1895 zúčastnil. Přednáška se konala při domácím veřejném cvičení 8. září

na pozemku pana Bohoňka, který pozemek nabídl jednotě a který ohradil. Ke konci roku 1895 byl zaznamenán díky přednášce značný přírůstek členů a v Sokole byly založeny 2 dorostenecké týmy.¹¹

Na valné hromadě v roce 1896 byl založen fond na stavbu tělocvičny a jednalo se zde o pořízení praporu. 10. dubna daroval bratr Josef Scheiner jednotě knihovnu, která měla zvýšit vzdělání a obsahovala 230 svazků. Tímto gestem byl bratr Josef Scheiner jmenován čestným členem jednoty. O velikonocích bylo sehráno první divadlo a čistý zisk činil 37 zlatých. Tento rok se konalo mnoho vycházek. Nejdůležitější výlet byl pochod za účelem založení Sokola do Ledenic. Čisté jmění bylo 540 zlatých. Stoupla sokolská činnost a to nejen tělocvičná ale i vzdělávací. V Praze byl zakoupen nový prapor a činky. Koncem roku jednota čítala 125 členů (1 čestný, 9 zakládajících, 57 přispívajících a 58 nečinných).

Slavnost „Rozvinutí praporu“ se konala při veřejném cvičení za účasti 18 členů jednoty 27. července na zahradě za bývalými kasárnami (pozdější měšťanka). Tato oslava byla významnou událostí jednoty za značné účasti občanů a okolních jednot. Hudbu na slavnosti řídil bratr Tejmek a město bylo v den slavnosti vyzdobeno prapory.

V roce 1898 lišovští Sokolové uvažovali o stavbě vlastní tělocvičny, z tohoto důvodu poslali dopis ČOS, ve kterém žádali o zapůjčení plánů a vzorů ke stavbě. 11. března byla kontaktována správa pivovaru v Třeboni o přestavbě sálu u „Černého koníčka“, který v té době nevyhovoval cvičením ani zábavám. Bratr Josef Scheiner byl zvolen starostou pražského Sokola a lišovští mu zaslali blahopřejný telegram. V roce 1899 jednota zažádala obec o propůjčení varny v bývalém pivovaru, kde by si jednota zřídila tělocvičnu, aby se nemusela stěhovat po hostincích. V říjnu se opět jednalo o stavbě nové tělocvičny, ale s ohledem na těžké uskutečnění se dohodli s projektem počkat. Roku 1900 se otázka ohledně místa na cvičení vyřešila. Lišovská obec předala jednotě varnu, spilky (část pivovaru, ve kterém probíhá kvašení piva) a stáje v bývalém pivovaru. Plány na přestavbu areálu vypracoval zdarma bratr stavitel N. Bendík. Z varny se rozhodli vybudovat tělocvičnu, místo stájí měla být postavena sborovna a ze spilek šatny. Na zaplacení nákladů byla použita hotovost, kterou jednota disponovala (1 382 zlatých), zbytek nákladů byl hrazen z půjčky. Otevření tělocvičny bylo oslaveno ještě téhož roku okrskovým sletem za účasti okolních jednot. Po vybudování vlastní tělocvičny získala lišovská jednota Sokol konečně svůj stánek pro své vlastní poslání.

---

¹¹ Osobní archiv Karla Malíka (1981), vzdělavatel Tělovýchovné jednoty Sokol Lišov.

V roce 1907 se jednota zúčastnila všesokolského sletu v Praze. Ke konci roku měla 165 členů, z nichž bylo 25 členek. V roce 1908 byl zvolen starostou lišovské sokolské jednoty bratr MUDr. Peterka. V tělocvičně proběhlo první cvičení žáků. Tohoto roku se jednota zúčastnila župního sletu v Protivíně. V září 1911 zaslala jednota svému čestnému členovi, v tu dobu starostovi ČOS, MUDr. Josefovi Scheinerovi blahopřání k padesátým narozeninám. Bratr Scheiner na blahopřání reagoval krásným poděkováním s fotografií a podpisem. Vypuknutím první světové války v roce 1914 byla spolková činnost ochromena a mnoho členů odešlo do války. Kronikář jednoty se na čas odmlčel.

Po ukončení světové války se činnost Sokola opět rozběhla. Obnovilo se pravidelné cvičení, začala se hrát divadla, pořádaly se oslavy a taneční zábavy. Ve svobodné Československé republice byl Sokol nejsilnější tělocvičnou organizací, která nechyběla na žádném státním vystoupení. Sokolská jednota koupila 12. července 1922 les Slabec, kde začala výstavba letního cvičiště, tenisových kurtů a letní restaurace.

Dne 23. srpna 1924 uspořádala jednota slavnostní valnou hromadu k třicátému výročí založení sokolské jednoty. Schůze začala za přítomnosti 16 zakládajících členů, kterým bylo vysloveno uznání. Jednota k roku 1924 měla přes 200 členů (žactvo, dorost, mužské a ženské týmy). Dům č. 81, bývalý pivovar, prodala obec lišovské jednotě sokolské dne 7. května 1933, kde je od roku 1900 zřízena tělocvična. Na slavnostní akademii, která se konala 4. března 1934 na počest 40. let trvání sokolské jednoty, bylo přítomno 17 zakládajících členů, kteří se zapsali do pamětní knihy Sokola Lišov. V květnu téhož roku skládalo slib do rukou bratra starosty V. Vokouna a bratra vzdělavatele F. Vobra před rozvinutým praporem ve vyzdobeném sále hotelu Obec dalších 32 členů a členek.

Slavnostního složení slibu 18. prosince 1937 v sále hotelu Obec se zúčastnilo 16 nových členů. Slib se skládal do rukou bratra starosty V. Skřivana. Dne 20. dubna 1940 složilo 14 bratrů a sester sokolský slib do rukou bratra starosty S. Češky. Během druhé světové války byla sokolská organizace zakázána a mnoho sokolských bratrů a sester putovalo do fašistických vězení a mučiren. Nacistickou vládu nepřežili bratři F. Bambule, R. Hahn, L. Kotásek a J. Nekola. Mnoho jiných bylo uvězněno v koncentračních táborech.¹²

---

¹² Osobní archiv Karla Malíka (1981), vzdělavatel Tělovýchovné jednoty Sokol Lišov.

4.2 Sportovní klub Lišov

4.2.1 *Nástin vzniku a stručná historie*

K založení sportovního klubu došlo 20. října 1927 na poradní schůzi, která se konala v pokoji hotelu Záložna za účasti 13 členů tehdejšího sportovního kroužku „locco“.

„...Schůzi zahájil pan kolega Jan Parkos, bývalý jednatel, uvítal všechny přítomné a seznámil je s účelem a významně objasnil jak program uvedené schůze, tak i dosavadní činnost sportovního kroužku, v němž se členstvo foot-ballové zúčastnilo několika perných a mnohdy i horkých a parných přátelských zápasů s kluby a neregistrovanými hráči...“¹³

Členstvo schválilo, aby byly za členy přijaty i ženy, hlavně do házené a volejbalu a v zimě do sánkování. Dále byla na schůzi usnesena výše příspěvků ve výši 50 haléřů týdně. Na další schůzi se projednávaly finance klubu na zřízení vlastního hřiště, jelikož tréninky hráči absolvovali na propůjčeném hřišti sokolské jednoty ve Slapci. Následně se usnesli na zápisném ve výši 5,- Kč a měsíčním příspěvku ve výši 2,- Kč. Dne 10. dubna 1928 nastala na radě debata o zakoupení míče, 2 duší a volejbalové sítě. Dále bylo oznámeno, že městská rada propůjčila klubu dětské hřiště na házenou a volejbal. Fotbal se měl hrát na hřišti stavitele Plojhara za poplatek 85,- Kč měsíčně za předpokladu, že majitel pozemku hřiště oplotí. Na konci dubna se upřesnily tréninky házené a volejbalu, které se konaly každé pondělí a čtvrtek a tréninky kopané, které měly být každou středu a sobotu. Padla i stížnost na malou účast na tréninku odbíjené. Dne 7. ledna 1929 byl sportovní klub Lišov přijat do Československé fotbalové asociace.¹⁴

4.2.2 *Fotbal*

Stav členů fotbalového klubu narůstal a tak se musela výborová schůze rozhodnout, kdo bude reprezentovat město na mistrovských zápasech. První mistrovské

---

¹³ Soukromý archiv SK Lišov, Jednatelská kniha Sportovního klubu v Lišově.

¹⁴ Soukromý archiv SK Lišov, Jednatelská kniha Sportovního klubu v Lišově.

utkání na domácím hřišti SK Lišov skončilo radostněji pro domácí tým, kde porazili SK (sportovní klub) Včelná se skóre 6:3. Nejdůležitějším místem pro hru je vždy hřiště. Jelikož sportovní klub nevlastnil zatím žádné hřiště, museli se lišovští fotbalisté ze začátku spokojit s pronajatou loukou stavitele Plojhara za roční poplatek 500 Kč. Mistrovské zápasy se pak od roku 1930 odehrávali na sokolském hřišti ve Slapci. V letech 1930 až 1931 hráli lišovští fotbalisté na trávníku nového hřiště na Klaudě. Po této sezóně se opět vrátili na hřiště do Slapce. Roku 1934 pronajal pan Jan Štícha louku, na které bylo vystavěno hřiště, které slouží lišovským fotbalistům dodnes. V roce 1940 zde přivítali legendárního hráče kopané, Pláničku, který byl v Novosedlech na dovolené a na hráče se přijel podívat.¹⁵

4.2.3 Volejbal

Počátky volejbalu v Lišově sahají až do druhé poloviny dvacátých let dvacátého století. Tehdy místní studenti založili Jihočeský volejbalový klub, který se později připojil k SK Lišov. Těsně před druhou světovou válkou se z Prahy do Lišova přistěhoval architekt Hubert Nepožitek, který přinesl do lišovského volejbalu nové sportovní zkušenosti. Po doby nacistické okupace došlo k utlumení aktivity.¹⁶

4.2.4 Lední hokej

Tento sport měl v Lišově letitou tradici. V roce 1930 vznikl pod vedením Silvestra Vlčka hokejový klub, který se zprvu hrál na rybníku Horní a od roku 1932 se hrál na sousedním Hliništi. Osvětlení hrací plochy měly na starosti tři žárovky, které napájel elektrický proud z nedalekého domu truhláře Josefa Čapka.¹⁷

---

¹⁵ Abelová, M. (1998) *Lišovský zpravodaj*. Městský úřad Lišov, s. 18.

¹⁶ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 82.

¹⁷ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

4.3 Orel

4.3.1 *Vznik a vývoj Tělovýchovné jednoty Orel*

V roce 1881 vydal papež Lev XIII. encykliku „Rerum novarum“. Ta vznikla díky vyhrcoené politické a sociální situaci.¹⁸ Papež se v ní vyjádřil k sociálně ekonomickým problémům této doby. Na základě encykliky došlo k zakládání křesťansko-politických stran i tělovýchovných organizací. Roku 1909 se křesťansky orientované organizace sjednotily, což vedlo ke vzniku tělocvičné organizace Orel. Její první ústřední rada byla zvolena roku 1911 a do čela usedl Jan Šrámek. Podle dochovaných listin měl Orel před první světovou válkou 250 odborů a kolem 12 000 členů.¹⁹

4.3.2 *Tělovýchovná jednota Orel Lišov*

Tato jednota měla tvořit takzvanou protiváhu Sokola. Ve skutečnosti však, ani zdaleka nedosahovala takového významu. Vznik jednoty povolila zemská správa 25. září 1920. Na počátku byl předsedou Lišovské jednoty Orla místní děkan. V roce 1921 měli orlové v úmyslu postavit vlastní tělocvičnu, nakonec ale tento projekt ani nezapočali. Později v roce 1935 dostala jednota svolení hrát volejbal na pozemku vedle měšťanské školy, jinak se veřejná cvičení odehrávala v zahradě u Štroblů. Do čela lišovské jednoty v roce 1937 usedl předseda Josef Vlk, který byl roku 1941 vystřídán Stanislavem Buštou. Posledním funkcionářem/jednatelům byl Jan Pávek. Orel se definitivně rozpustil v roce 1942. O historii Lišovského Orla se nedochovalo mnoho zpráv, tudíž je jeho historie takto stručná.²⁰

4.4 Fialová legie

Název tohoto oddílu vyplývá z barvy cvičebního úboru. Spolek vznikl 25. dubna 1937 a celý název zněl „Fialová legie č. 6 města Lišova“. Šlo o jeden z více spolků svazu Fialové legie Československé republiky. Účelem spolku bylo starat se

---

¹⁸ Historie TJ Orel [online]. [cit. 2015-19-5]. Dostupné z: http://www.orel.cz/?ukaz=pocatky_orla_morava.

¹⁹ Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích, s. 19.

²⁰ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 75 – 76.

o harmonický rozvoj tělesných, duševních a mravních hodnot svých členů a pečovat o předvojenskou výchovu národa. Spolek vzniknul z pocitu ohrožení ze strany fašistického Německa. Členy se mohly stát osoby s věkem 14 let a více (budoucí vojáci). Před tím, než mohl nastat úplný rozvoj činnosti tohoto spolku, začala druhá světová válka a s tím následoval rozpad spolku.²¹

4.5 Junák

Byl založen v polovině třicátých let 20. století. Zakladatel byl učitel B. Švinder, který měl autoritu a oblibu u místní mládeže. První junácký tábor se konal v létě roku 1938 v lese u Přívořan nad Levínem, kde si junáčtí skauti finančně přilepšovali prací. Během druhé světové války musel Junák v Lišově svou činnost přerušit.²²

4.6 Šachový klub

O založení klubu se zasloužila skupinka nadšených hráčů šachu v polovině třicátých let. Existenci klubu potvrdil až výnos zemského úřadu ze dne 30. října 1935. Žádné velké úspěchy klub nezaznamenal. Během druhé světové války se činnost klubu pozastavila.²³

---

²¹ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 79.

²² Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 79.

²³ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 78.

5 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v období 1945–1989

5.1 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově mezi lety 1945–1989

Po skončení války 21. července 1945 hostila obnovená jednota sokolská 20 dětí z pražských jednot, které přetrpěly běsnění nacistických vrahů v době pražské revoluce z května r. 1945. Dne 29. srpna 1945 navštívili lišovskou sokolskou jednotu župní náčelníci z Čech, Moravy a Slezska, kteří byli vedeni náčelníkem ČOS bratrem Kavalírem. Absolvovali prohlídku v letním cvičišti a rekreačním táboře Slapec. Poté několik bratrů předvedlo ukázkou cvičení na nářadí v tělocvičně za vedení bratra Klingera, který byl členem Olympijského družstva. Při této události se sešlo 49 župních náčelníků. Sokolský slib nově příchozích členů se skládal až 19. prosince 1945. Této činnosti se chopil bratr starosta Stanislav Češka. Slib složilo 21 bratrů a 22 sester.

Ve dnech 12. – 18. května 1946 uspořádala ČOS v letním táboře ve Slapci školu pro vedoucí žákovských osad a pobytu v přírodě. Lišov získával na jméně a sokolská jednota z Lišova byla díky tomu v podvědomí sokolů po celé vlasti.

Dne 9. února 1947 složilo sokolský slib před bratrem starostou Stanislavem Češkou 34 bratrů a sester. Sokolská jednota koupila od bratra Bohoňky dvě parcely pro výstavbu nové sokolovny. Ve dnech 18. – 25. května se zúčastnilo školy ČOS pro vedoucí sokolských táborů 19 bratrů a sester z českých žup.

Poslední sokolský slib nových členů se uskutečnil 27. května 1948 při příležitosti oslav 64. narozenin Eduarda Beneše. Devátého všesokolského sletu v Praze se zúčastnily všechny cvičící složky, od mladistvých (žactvo a dorost) po dospělé. Tento slet byl mohutný protest Sokolů proti komunismu v Československé republice. Brzy po tomto sletu v roce 1948 docházelo k rušení sokolských jednot a jejich majetek byl převáděn na jiné organizace. V Lišově rovněž přestala pracovat sokolská jednota, její majetek byl odebrán, avšak sokolské ideály zůstaly v povědomí mnohých zachovány. Další všesokolský slet se konal až roku 1994, což bylo o celých 46 let později.²⁴

---

²⁴ Osobní archiv Karla Malíka, vzdělavatel Tělovýchovné jednoty Sokol Lišov.

5.1.1 Volejbal

V Lišově má sokolská odbíjená dlouhou tradici. Muži začali v okresním přeboru. Hráli velice dobře a postupovali. V roce 1953 hráli krajský přebor a brzy na to postoupili do druhé ligy. V těchto letech město reprezentovali Z. Krásný, V. Vávra, H. Nepožitek, V. Karpianus, F. Bambule, L. Kočvara, J. Suchomel, K. Moural, J. Mydlil, S. Češka, M. Novotný, F. Rachač. Tato „zlatá“ generace postupem času odcházela kvůli staršímu věku. Přestali se vychovávat mladí hráči a tak mužský volejbal skomíral, až zcela ustal.

Ženský volejbal se datuje až do roku 1952. První ženy lišovského volejbalu byly M. Fáberová, R. Sýkorová, A. Klenková, J. Češková, R. Irmišová a R. Vančurová. Tato sestava²⁵

5.2 Junák

Činnost byla obnovena po druhé světové válce, kdy vzniklo několik oddílů a organizace měla okolo 200 členů. Za Horním rybníkem byla postavena klubovna. Zajímavostí na stavbě bylo to, že byla celá postavená z vojenských mobilních staveb, které byly přivezeny z Hluboké nad Vltavou. Svou činnost financovali skauti z pořádání tanečních zábav. Hlavním příjmem byly divadelní představení, které se odehrávala na prknech sálu hotelu Záložna.

V roce 1946 se konal prázdninový tábor u Jaroslavic poblíž Týna nad Vltavou, dalšího roku se konal u Ličova na Kaplicku, a také v blízkosti hradu Pořešína. Poslední tábor lišovských skautů byl v srpnu roku 1948 na Jeleních vrších na Šumavě. Po této poslední akci se přestali skauti scházet a samovolně se rozpadli. Roku 1968 se J. Čapek pokusil obnovit činnost Junáka, avšak neúspěšně.²⁶

---

²⁵ Osobní archiv Marie Placatkové.

²⁶ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 79.

5.3 Sportovní klub Lišov

5.3.1 Fotbal

Po druhé světové válce už dřevěné šatny nesplňovaly podmínky pro jejich užívání. A proto podnikavý předseda oddílu Jan Suchomel starší s podporou Městského Národního Výboru navrhl výstavbu nových šaten. Stavba započala až 9. dubna 1963 a kolaudace už postavených šaten se konala 10. prosince 1963. Stavba proběhla rychle díky odpracovaných 4000 brigádnických hodin. Nejvíce na stavbě strávili Jan Suchomel starší, Josef Dušek, Václav Vávra a Jan Suchomel mladší. V sedmdesátých letech se začaly vytvářet předpoklady pro založení sportovního areálu. Stavba byla financována Tělovýchovnou Jednotou. Na stavbě se podíleli všichni, kdo měli co dočinění s fotbalem. Od aktivních hráčů až po příznivce fotbalu a diváky. Stavba druhého hřiště byla tedy dokončena v polovině osmdesátých let a oficiálně otevřena až roku 1988 při oslavě šedesátého výročí klubu zápasem s československou reprezentací. Největším úspěchem fotbalistů SK Lišov byl postup do krajského přeboru. Nejdéle v této divizi přetrvali tři roky. V padesátých letech se krajský přebor hrál dvakrát a to v letech 1952 – 1954 a 1957 – 1959. V letech 1962 – 1964 klub sestoupil do okresního přeboru a uvažovalo se o rozpuštění oddílu. Naštěstí tato krize byla překonána. Do stárnoucího mužstva vnášeli mládí svěřenci z dorostenecké líhně trenéra Jana Mariána. Krajský přebor si mužstvo zahrálo až o dekádu později, přesněji roku 1971. Oslavy na konci sezóny nabraly na intenzitě díky tabulkovým statistikám. Lišovský tým postoupil s jedenácti bodovým náskokem, neutrpěli žádnou prohru a remizovali pouze dvakrát. V krajském přeboru se SK Lišov držel tři roky a v sezóně 1974 – 1975 opět hrál I. A třídu. Tento neúspěch byl ihned přehlušen žáky, kteří postoupili z okresního přeboru do krajského přeboru, kde bohužel hráli opět jenom tři roky. Tento neúspěch dávali příznivci žákovského fotbalu za vinu reorganizaci věkových kategorií, kdy se kategorie žáků hrálo do čtrnácti let. Tuto „zlatou éru“ v žákovské kopané pamatují (v této době už veteráni) Zdeněk Matoušek, Walter Gottstein a Josef Smetana. Dalším významným obdobím byly roky 1980 – 1982, ve kterém lišovský tým hrál krajský fotbalový přebor.

Sportovní klub Lišov nesl ve své historii spoustu názvů. Z prvotního SK Lišov se v roce 1948 stal fotbalový odbor Sokola Lišov. S tímto názvem byl spjat až do roku 1953, kdy celý Sokol přešel pod jednotný název Tělovýchovná Jednota Tatran Lišov.

Tento název nesl oddíl až do roku 1969, kdy se celá Tělovýchovná Jednota přejmenovala na Tělovýchovnou Jednotu Jitona.²⁷

5.3.2 Volejbal

Po druhé světové válce se znovu aktivita lišovských volejbalistů obnovila. V květnu roku 1945 se zúčastnili „Turnaje osvobození“ v Praze a sehráli i utkání s mužstvem Rudé armády a se Sokolem Vídeň. Z mnoha turnajů odcházeli jako vítězové. V roce 1953 klub založil družstvo žen a později došlo k založení družstva dorostu. Počátkem padesátých let družstvo mužů dosahoval velkých úspěchů v krajské soutěži, ve které se udrželi až do roku 1978, tento rok „spadli“ do nižší soutěže. Cesta zpět do krajské ligy trvala tři roky.²⁸

5.3.3 Lední hokej

Po válce, roku 1946 se lední hokejisté dočkali svého stadionu, který byl vybudován poblíž Horního rybníka. Stavbu řídil a zároveň na ni dohlížel Václav Břehovský. Stadion byl renovován v roce 1965. Trenérem mužstva se stal Josef Kozák, který zároveň vyhledával a podporoval mladé talenty ve škole. Sezóna 1965 – 1966 se zapsala do historie lišovského ledního hokeje. Tým dorostenců se stal přeborníkem Jihočeského kraje a o některé hráče měl zájem i českbudějovický Motor. Krajský přebor hrál Lišov až do roku 1983. Oddíl byl odkázaný na přírodní led. A když počasí nedovolovalo led použít, hokejisté museli dojíždět na stadion do Českých Budějovic.²⁹

5.3.4 Pozemní hokej

Tento sport se začal v Lišově hrát v roce 1971. Velký přínos měl předseda oddílu ledního hokeje Jaroslav Svatoš, který nechtěl, aby hráči v létě zaháleli. Dostavil se nečekaný úspěch. Družstvo dorostenek vybojovalo v roce 1978 titul přebornic ČSR a zároveň si připsalo druhé místo v celém Československu. Marta Urbanová dokonce

---

²⁷ Hart, J. (1998) *Lišovský zpravodaj*. Městský úřad Lišov, s. 18.

²⁸ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

²⁹ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

reprezentovala československou reprezentaci na olympijských hrách v Moskvě (1980).³⁰

5.3.5 Kuželky

Od roku 1953 se sportovně hrají v Lišově kuželky. Zpočátku museli hráči dojíždět do kuželny Dynama v Českých Budějovicích. Díky úspěchům a postupu do krajského přeboru, se hráči rozhodli vybudovat vlastní kuželnu ve Slapci, která byla postavena v letech 1955 – 1957. Kuželkářský oddíl měl dvě družstva a od roku 1963 i družstvo žen.³¹

5.3.6 Svaz základní tělesné výchovy

Vznikl po druhé světové válce. Od roku 1970 si změnil název na odbor Základní a rekreační tělesné výchovy TJ Jitona. Náplní činnosti se stala běžná cvičení mužů, žen a školní mládeže, ale i nacvičování pro celonárodní spartakiády. Roku 1955 se první spartakiády zúčastnilo šedesát cvičenců, o deset let později jich bylo šedesát, roku 1980 rovná stovka a v roce 1985 dohromady osmdesát. Ve svazu se soutěžilo v atletice, gymnastice a pódiových skladbách, dokonce se pořádaly kurzy plavání. Velký přínos bylo dokončení stavby tělocvičny základní školy v roce 1974. Tělocvičnu plně využívali také hráči volejbalu, fotbalu, cvičilo tu místní nábytkářské učiliště a pionýři.³²

5.4 Svazarm

Svaz pro spolupráci s armádou byl založen roku 1951 předsedou Janem Kándlem. Při Svazarmu fungoval úspěšný střelecký klub, automotoklub, radistický klub a klub leteckého modelářství. Z původních šedesáti členů vzrostl jejich počet v šedesátých letech na sto.³³

---

³⁰ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

³¹ Tamtéž, s. 83.

³² Tamtéž, s. 83.

³³ Tamtéž, s. 83.

5.4.1 Střelecký klub

Za zmínku stojí střelecký klub, který se může pochlubit svým úspěchem v roce 1971 na mistrovství republiky, kde získali lišovští střelci z dlouhých zbraní první místo. Z klubu byl vybrán jeden z nejúspěšnějších střelců jihočeského kraje Jaroslav Pekař, který v roce 1980 reprezentoval Československo na olympijských hrách v Moskvě.³⁴

5.5 Jachting

Počátky jachtingu na Dvořišti souvisí s výstavbou prvních chat kolem rybníka, ke které došlo po ukončení druhé světové války. V této době byly postaveny první plachetnice – Piráti. V šedesátých letech bylo na Dvořišti mnoho různých typu lodí, avšak stále převažovali Piráti a Mloci. V této době se jachtaři scházeli a docházelo na rybníku k prvním utkání lodí. Tyto utkání byly bez účasti rozhodčích, záchranných člunů a bez rozdílu lodní třídy. V roce 1964 došlo k založení oddílu TJ Jitona Lišov, za pomoci pánů Beneše, Plíhala, Koláře, Hándla a Lhotky. Předseda byl zvolen Lhotka. První oficiální závody se konaly v polovině šedesátých let pod názvem Modrá stuha, které kraj výrazně podporoval. Na závody se dostavili lodě ze všech oddílů v kraji. Startovalo se ve třídách – Holanďané, Finnové a další. Realizace závodů byla velmi primitivní – rybáři půjčili lodě pro komisi a záchranu, jednoduché bójky, příprava lodí probíhala před chatami, komise rozhodčích pracovala na chatě u Šedivých, kde se konal i nástup. Ceny byly též jednoduché – co kdo sehnal u různých podniků. Postupem času se podmínky zlepšovaly. Podařilo se sehnat 2 Wartburgy, závěsný motor. Aby měli tyto věci kam dát, uvažovalo se o výstavbě loděnice, což se poté podařilo na náplavce u rybářů. Významným krokem bylo postavení 3 Optimistů (stavitelé – Žlab, Lhotka, Plíhal) a 2 Finnů (stavitelé – Beneš, Žlab), kteří rozšířili lodní park, ale byli to i významní reprezentanti nejen na vodách rybníku Dvořiště ale i mimo ně. Hlavně finaři, Miroslav Beneš a Libor Žlab, později Petr Žlab si vybudovali v kraji významné postavení. Jiné třídy to měli bohužel horší, například třídu Pirát nebylo možno rozhábat, což vedlo k bojkotu této třídy ze strany Třeboně a Bezdreva.

Nejvýznamnějším závodem byla Modrá stuha Dvořiště, poté se začala jezdit i Cena Jitony. Tyto závody by neunikly bez pomoci Beneše a Žlaba, kteří byli motorem

---

³⁴ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

činnosti. Pro závodníky čekaly na konci závodů velmi atraktivní výrobky Beneše a Žlaba a to včetně obměňovaných suvenýrů pro každého závodníka.

Počátkem osmdesátých let bylo přičlenění oddílu prknařů Merkur Č. B., kteří byli velmi aktivní a stali se velkým přínosem pro reprezentaci oddílu. Ročně TJ Jitona Lišov organizoval 3 – 4 závody, které byli prezentovány putovními poháry. Činnost oddílu pokračovala dál, byli školeni další rozhodčí a další funkcionáři. Roku 1985 odchází z funkce předsedy Ladislav Lhotka.³⁵

5.6 Šachový klub

Po válce se předseda klubu odstěhoval z Lišova. V roce 1946 zastával funkci místopředsedy Jan Kuřátko, jednatelem byl Karel Jehlík a pokladnu spravoval Václav Břehovský. Zánik klubu je spjat s rokem 1951. Putovní poháry klubu byly převzaty lišovským muzeem.³⁶

---

³⁵ Lhotka, L. (1999) *Lišovský zpravodaj*. Městský úřad Lišov, s. 18.

³⁶ Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov, s. 83.

6 Historie organizované tělesné výchovy a sportu v období 1989 až po současnost

6.1 Tělovýchovná organizace Sokol v Lišově v letech 1989 až po současnost

Po listopadových událostech roku 1989 začali bývalí Sokolové usilovat o obnovu Sokola v Lišově. Což se jim také podařilo. Ustanovující schůze proběhla 11. dubna 1990 za přítomnosti 15 někdejších členů. Přestože činnost Sokola se nerozběhla v tak masové míře jako před rokem 1948, podařilo se získat zpět historický majetek, opravit tělocvičnu, obnovit tradici pohárových turnajů, akademií a šibřinek. V roce stého výročí založení (1994) měla lišovská jednota 9 oddílů a téměř 200 členů. V roce 1994 byl uspořádán župní slet, kterého se zúčastnily sokolské župy z celých jižních Čech. Od roku 2001 stojí v čele lišovského Sokola starosta Mgr. Stanislav Matoušek. V současné době má lišovský Sokol téměř 300 členů.³⁷

6.1.1 Sálová kopaná

Oddíl byl založen roku 1994. Na vzniku se podíleli: Fojtl S., Kotrč V., Hlas M., Šedivý R., Remta R., Smetana J., Beneš R., Beneš V., Beneš L. a Kučera R. O dva roky později se oddíl přihlásil do okresní ligy sálové kopané. V roce 1996 – 1997 obsadil lišovský tým druhé místo ve čtvrté okresní lize a zároveň postoupil do třetí okresní ligy. Další ročník třetí okresní ligy se opět umístil na druhém místě, což vedlo k postupu do druhé okresní ligy. V roce 1998 – 1999 skončil tým lišovského Sokola znovu na druhém místě a postoupil do první okresní ligy, ve které byl vždy na předních příčkách tabulky. V roce 2008 – 2009 se umístil na druhém místě první okresní ligy. Dva roky později si lišovský tým vybojoval třetí místo. V roce 2012 – 2013 obsadil druhé místo a vyhrál první místo v okresním poháru. O rok později dokonce vyhrál první okresní ligu a zároveň obhájil první místo v okresním poháru.

---

³⁷ TJ Sokol Lišov [online] 2010 [cit. 2015-19-5] Dostupné z: http://www.lisov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=76&Itemid=148

Od roku 1994 byl předseda oddílu sálové kopané v Lišově Kortě V. a vedoucí oddílu Fojtl S. V roce 1999 se změnili funkcionáři. Předsedou se stal Fojtl S. a vedoucím oddílu se stal Kosař P.³⁸

6.1.2 Florbal

Oddíl založili v roce 2011 Radek Bednář a Jiří Bouchal. Ve stejný rok sehrálo družstvo TJ Sokol Lišov svůj první oficiální zápas. Díky pravidelným tréninkům a snaze se podařilo oddílu vyhát Jihočeský přebor mužů a postoupit do Jihočeské první ligy mužů. Každoročně lišovský tým pořádá Vánoční turnaj, kterého se účastní jak amatérské týmy, tak i týmy, které se turnajem připravují na sezonu.³⁹

Oddíl čítá 17 hráčů. Tým se každou sezonu umísťuje v předních příčkách tabulky. Letošní sezonu 2014/2015 se tým TJ Sokol Lišov umístil na třetím místě s 12 výhrami a pěti porážkami.⁴⁰

6.1.3 Stolní tenis

Oddíl stolního tenisu TJ Sokol Lišov vznikl v srpnu 1995, kdy se přihlásil do soutěží okresního svazu stolního tenisu pro sezonu 1995/1996. Se souhlasem ZŠ Lišov začal hrát své zápasy v tělocvičně ZŠ. Jádrem zakládajícího oddílu tvořili hráči: Fanta, Trajer, Čtvrtník, Vávra Václav a Jaroslav, Kastner. Od sezony 1996/1997 hraje oddíl své zápasy nepřetržitě až do dnešní doby v tělocvičně Sokola v Tyršově ul., kde našel díky podpoře TJ Sokol své zázemí. Oddíl od sezony 1997/1998 hraje nejvyšší okresní soutěž OP I. V sezoně 2002/2003 byla do soutěží v okrese přihlášena tři družstva (B,C,D) a jedno družstvo (A) hrálo po příchodu zkušených původně lišovských hráčů – Štíchy, Mikoláše a Karocha, který přišel z Třeboně po doplnění stávajícími hráči (Fanta, Vávra Václav a Jaroslav, Čtvrtník) krajskou soutěž a umístilo se na čtvrtém místě. Tento rok byl co do počtu hráčů a družstev nejpočetnější v historii oddílu stolního tenisu TJ Sokola. V téže sezoně po náboru žáků a záslužné trenérské práci Miloše Hamerníka a Jendy Kastnera bylo v následující sezoně přihlášeno družstvo žáků do okresní soutěže, kterou hráli 2 sezony. Od sezony 2003/2004 hrají pravidelně 2 družstva

---

³⁸ Osobní archiv Stanislava Fojtla, vedoucí oddílu sálové kopané.

³⁹ Osobní archiv Jiřího Bouchala, vedoucí oddílu florbalu.

⁴⁰ Florbal TJ Sokol Lišov [online] 2014 [cit. 2015-19-5] Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/druzstvo/12886>

Sokola – A družstvo nepřetržitě nejvyšší okresní soutěž OP I a B družstvo převážně OP II, v současné době OP III. Oddíl – jehož družstva tvoří v současné době 11 hráčů (Běhounek P., Fanta R., Nekovář M., Vávra V., Pešl Martin st. a Pešl Martin ml., Bicková L., Vít J., Švec J., Irmiš V., Nyíri J.) dvakrát týdně hraje své zápasy během týdne v Sokolovně, v neděli v podvečer trénuje. Oddíl je díky podpoře Městského úřadu Lišov důstojně vybaven třemi novými stoly s příslušenstvím, vlastní též „robota“ pro nácvik úderů a hry dle nastavení. Koncem roku pravidelně organizuje vánoční turnaj, letošní bude již desátý ročník⁴¹

6.1.4 Nohejbal

V roce 1994 vznikl oddíl nohejbalu pod záštitou TJ Sokol Lišov. Hned po vzniku se přihlásili do okresní ho přeboru mužů. V současné době má oddíl 20 členů. Náčelníkem je Ludvík David. Oddíl sestavil dvě družstva, která se pravidelně umísťovala na předních příčkách tabulky. Hráči trénují dvakrát týdně v místní tělocvičně základní školy. Na konci roku se pořádá každoroční tradiční turnaj, kam se mohou přihlásit i neregistrovaní nohejbalisté⁴²

6.2 Lední hokej

V roce 1997 byl založen klub, pod záštitou betonárky Candrmrk, hokejový klub Candrmrk Lišov. Klub tvořili převážně hráči z Lišova - Karel Příbyl, Karel Pinc, Miroslav Siebenstich, Luboš Kufner, Jaroslav Keřka, Milan Hándl, Luděk Klabouch, Petr Šimon, Petr Ševčík, Martin Nosek, Jiří Vlažný, Jiří Beneda, Rudolf Šimánek, Marek Novotný, František Irmiš, Libor Votava, Pavel Bajer, Petr Kovařík, Jiří Trousil, Josef Kubíček, Michal Manda, Roman Štěch, Petr Wolf, Rudolf Parýzek, Libor Leština, Miroslav Škopek, František Opolcer, František Mraček a především hlavní sponzoři Milan Mrkáček a Radek Candra.

V roce 1999 vznikla uzavřená Oldboys liga. Ligu tvořili týmy: HC Candrmrk, HC Art Sanatorium, HC Aspera, HC STS Chvojkovice – Brod, HC Hrkec, HC Hokej CBsport a HC Hluboká nad Vltavou. Lišovský tým čtyřikrát ligu vyhrál, dvakrát se

---

⁴¹ Osobní archiv Rudolfa Fanty, vedoucí oddílu stolního tenisu.

⁴² Osobní archiv Davida Ludvíka, vedoucí oddílu nohejbalu.

probojoval do finále a čtyřikrát skončil na třetím místě. V historické tabulce Oldboys ligy je podle počtu získaných bodů HC Candrmrk na prvním místě. Posledních pět ročníků tým z města nábytku hraje pod záštitou města České Budějovice turnaj O pohár primátora. Hrací dny byly sobota a neděle na zimním stadionu České Budějovice. Trénovat se snaží co nejčastěji, většina hráčů však hraje i v amatérských týmech, takže hokejové zkušenosti spíše nabírají na amatérských zápasech než na trénincích.⁴³

6.3 Basketbal

Počátek basketbalu v Lišově sahá až do posledního desetiletí minulého století. V této době zaznamenal dynamický růst streetball. Čím dál více začali proudit k českým sportovním fanouškům informace o nejlepší basketbalové lize světa NBA.

Právě na lišovském venkovním basketbalovém hřišti začala mládež tento sport provozovat. V Lišově nebyl nikdo, kdo by mohl mládeži předat zkušenosti z basketbalových utkání, všichni se zdokonalovali díky své pracovitosti a zápalu do hry. Talent k ovládnutí míče měli snad všichni, kteří se na hřišti objevili.

Důležitým rokem byl rok 1996, ve kterém se reprezentanti z Lišova zúčastnili několika streetbalových turnajů, kde ukázali svůj talent. Nejúspěšnějším lišovským týmem byl tým Butchers, který ve složení Jan Beň, Jan Petrů, Tomáš Petrů a Miroslav Čtvrtník. Tato skupina mladých nadšenců se umístila na streetballovém turnaji Adidas Streetball Challenge 1996 na třetím místě. Dalším zlomovým rokem pro lišovský basketbal byl rok 2000. Tento rok tým s názvem Homers, ve kterém hráli Václav Čtvrtník, Lukáš Pivoňka, Marek Hruška a Roman Štěch vyhráli turnaj Adidas Streetball Challenge 2000 v kategorii B (mladší osmnácti let). Lišovští basketbalisté kralovali i na nově vzniklé streetbalové lize středních škol, kdy dva roky po sobě dokázal vyhrát tým SPŠ Stojní. Hlavní „tahouni“ tohoto týmu byli lišovští odchovanci Jan a Tomáš Petrů a pozdější ikona lišovského basketbalu, odchovanec z Českého Krumlova Jan Beň.

Nadšení ze hry pod košem v Lišově neupadalo, ba naopak. A tak místní nadšenci se rozhodli přihlásit do soutěže – do Okresního přeboru Českobudějovicka. Zástupcům týmu se podařilo získat do svého „kádru“ na post kapitána zkušeného a dříve zmiňovaného Jana Beňe, přezdívaného Beník. Ten v minulosti hrál za tým UBK Plzeň. Soupiska s přihláškou byly vyplněny a odeslány na svaz. V roce 1999 byl tým SK Lišov

---

⁴³ Osobní archiv Petra Ševčíka, zástupce HC Candrmrk.

zařazen do Okresního přeboru Českobudějovicka. Tým se v první sezóně 1999/2000 přihlásil spolu s týmy Slavia ZF, BK Trhové Sviny, BK Vodňany, Slavoj Protivín, Spartak Kaplice B, MATTEO Hrdějovice a PF České Budějovice. První zápas v historii se odehrál v hale tehdy nejlepšího týmu přeboru Slávie ZF. Zápas dopadl dle očekávání, prohrou lišovského týmu 56 : 106. Další zápas posílil tým SK Lišov plzeňské křídlo Jan Beň. Lišovští reprezentanti si připsali svojí historicky první výhru v domácí hale nad týmem BK Vodňany se skóre 81 : 47. Svou první sezónu si tým připsal na své konto šest výher a osm proher a součtem bodů 899 : 972. V sezóně 2000/2001 SK Lišov obměnil sestavu. Z týmu, který odehrál minulou sezónu odešli čtyři hráči – Martin Chval, Lukáš Kotásek, František Bárta a Pavel Jelínek. V polovině sezóny si lišovští oblékli nové červené dresy, které pokřtili výhrou nad Trhovými Svinami. Konec sezóny skončil s bilancí sedm výher a sedm porážek se skóre 979 : 948. V následující sezóně se do soutěže přihlásil nový tým SKB České Krumlov, který zvětšil počet týmu na devět. Balance týmu na konci sezóny byla devět výher a sedm porážek s poměrem bodů 1207 : 1160. V sezóně 2002/2003 SK Lišov posílil Pavlem Suchým. O nejzajímavější zápas sezóny se postaral Jan Beň, který v poslední vteřině zápasu hodil koš za tři body a rozhodl tak o výhře nad Vodňany 77 : 76. O další zajímavost se postaral rozcvičující Bušta, který se při smeči zachytil obroučky a ulomil koš. Tým z města nábytku ukončil sezónu s devíti výhrami, sedmi porážkami a součtem získaných a obdržených bodů 1127 : 1126. Sezóna 2003/2004 přinesla konečně ovoce. S devíti výhrami, sedmi porážkami a skóre 1049 : 1019 si mohli na krk pověsit bronzové medaile. Následující sezóna byla nejhorší sezónou za celou historii klubu. Pavel Suchý, nejproduktivnější hráč týmu přestoupil do týmu MATTEO. Devět proher a pět výher, taková byla bilance klubu na konci sezóny. Do další sezóny se tým rozhodl změnit název na SK Větrník Lišov. Po další sezóny si lišovský tým udržoval pozice v předních příčkách tabulky. V sezóně 2006/2007 dokonce nebylo jisté, zda se tým so soutěže přihlásí. Na konci sezóny 2007/2008 se lišovští proboujvali až k stupni vítězů ale nakonec měli na dosah bronzové medaile. Zápas o bronz prohráli s celkem PF České Budějovice s výsledným skóre 74 : 94. V sezóně kde slavili desáté výročí klubu, skončili na ostudném sedmém místě. Po následujících pět sezón tým z města nábytku končil sezóny ve spodních příčkách tabulky. Poslední sezónu 2014/2015 však zvládli bravurně a mohli se chlubit čtvrtým místem.⁴⁴

---

⁴⁴ SK Vosy Lišov [online] 2015 [cit. 2015-5-6] Dostupné z: <http://www.sklišov.wz.cz/sklišov.html>

7 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zpracovat ucelený přehled historie organizované tělesné výchovy a sportu v Lišově od jejího počátku, tj. od roku 1892 až do současnosti, respektive do roku 2015. I přesto, že Lišov patří mezi menší města, podařilo se mi shromáždit dostatek informací. Čerpal jsem z mnoha zdrojů informací, jako byly kroniky, periodiky a převážně z rozhovorů a osobních archivů pamětníků a předsedů klubů a oddílů.

Začátky organizované tělesné výchovy v Lišově jsou spojeny s tělocvičnou organizací Sokol, která byla založena v roce 1892. Tato jednota si zakládala na vlastenectví, které lákalo české obyvatelstvo v době, kdy byli Čechy součástí Rakouska – Uherska. Členstvo se postupně rozrůstalo do první světové války. Po válce se činnost Sokola opět obnovila a v roce 1927 vznikl Sportovní klub Lišov, pod kterým reprezentovali Lišov hlavně fotbalisté, volejbalisté a hráči ledního hokeje. Další tělocvičnou jednotou, která působila na území Lišova byla jednota Orel. Tento tělocvičný spolek měl být protiváhou Sokola, ale ve skutečnosti zdaleka nedosáhl takového významu. Lišovský Orel se definitivně rozpadl v roce 1942. Za zmínku stojí i skautská organizace Junák, která vznikla v polovině třicátých let. Za druhé světové války byla činnost všech tělocvičných spolků a organizací přerušena.

Po ukončení druhé světové války se činnost Sokola obnovila. Obnovila se i činnost skautské organizace Junák, která však neměla dlouhého trvání. V roce 1948 se členové přestali scházet. Roku 1968 došlo k pokusu o znovuzaložení, avšak neúspěšně. I Šachový klub svou činnost po válce obnovil, ale v roce 1951 došlo k jeho zániku. Pod vedením Sportovního klubu Lišov vznikaly další oddíly pozemního hokeje, kuželek a vznikl i Svaz základní tělesné výchovy. Vznikaly i další organizace jako oddíl Jachtingu na Dvořišti a Svazarm.

Po sametové revoluci v roce 1989 začalo období zakládání nových sportovních odděvků pod vedením Tělocvičné jednoty Lišov. Vznikl oddíl sálové kopané, florbalu, stolního tenisu a nohejbalu. Tyto oddíly trénovali a trénují v místní tělocvičné základní škole.

Při zpracování bakalářské práce jsem se setkal s mnoha pamětníky. Byly to pro mě velice zajímavé okamžiky, vyslechl jsem si jejich příběhy a přenesl je do mé práce, která, doufám, bude pro budoucí čtenáře skvělou možností nahlédnout do minulosti tělovýchovných organizací a oddílů města Lišova.

Seznam zkratek

BK – Basketbalový klub

br. – bratr

ČOS – Česká obec sokolská

ČSR – Československá republika

Dr. - Doktor

HC – Hokejový klub

JZD – Jednotné zemědělské družstvo

NBA – National basketball league (Národní basketbalová liga)

OP – Okresní přebor

PF – Pedagogická fakulta

SKB – Sportovní klub basketbalový

STS – Strojní a traktorová stanice

Svazarm - Svaz pro spolupráci s armádou

TJ – Tělovýchovná jednota

ZF – Zemědělská fakulta

ZŠ – Základní škola

Referenční seznam pramenů literatury

Archivní fondy a sbírky

Soukromý archiv SK Lišov
Osobní archiv Karla Malíka, vzdělavatel TJ Sokol Lišov
Osobní archiv Marie Placatkové, vedoucí sportu TJ Sokol Lišov
Osobní archiv Jiřího Bouchala, zakladatel florbalového oddílu TJ Sokol Lišov
Osobní archiv Stanislava Fojtla, zástupce oddílu sálové kopané TJ Sokol Lišov
Osobní archiv Rudolfa Fanty, zástupce oddílu stolního tenisu TJ Sokol Lišov
Osobní archiv Petra Ševčíka, zástupce týmu KC Candrmrk
Osobní archiv Davida Ludvíka, vedoucí oddílu nohejbalu

Periodika

Abelová, M. (1998) *Lišovský zpravodaj*. Městský úřad Lišov
Lhotka, L. (1999) *Lišovský zpravodaj*. Městský úřad Lišov

Tištěné prameny

Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*. Město Lišov

Literatura

Kössl, J., & Štumbauer, J., & Waic, M. (1994). *Vybrané kapitoly z dějin české tělesné kultury od roku 1774 po současnost*. Praha: agentura L print.
Štumbauer, J. (1990). *Přehled československých dějin tělesné výchovy a sportu*. České Budějovice: Pedagogická fakulta v Českých Budějovicích.
Štumbauer, J. (1990). *Základy vědecké práce v tělesné kultuře*. České Budějovice: Pedagogická fakulta.

Internetové odkazy

<https://www.ceskyflorbal.cz/druzstvo/12886>
http://www.lisov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=76&Itemid=148
<http://www.skliov.wz.cz/skliov.html>

Seznam obrázkových příloh

Příloha č. 1. Na této fotografii je vyobrazen čestný člen lišovské sokolské jednoty a starosta ČOS Josef Schneider. *Použito ze sbírky Karla Malíka.*

Příloha č. 2. Fotografie zakládajících členů Sokola v Lišově. *Použito ze sbírky Karla Malíka.*

Příloha č. 3. Fotografie dorostenek z Lišova na X. sletu v Praze v roce 1938. Použito ze sbírky Karla Malíka.

Příloha č. 4. Fotografie volejbalistů Sokola Lišov v roce 1942. Převzato ze sbírky Karla Malíka.

Příloha č. 5. Fotografie lišovského fotbalového klubu v roce 1930. *Převzato z: Kovář, D. (2004) Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města.*

Příloha č. 6. Fotografie cvičenců Sokola Lišov v průvodu XI. sletu v roce 1948. *Převzato ze sbírky Karla Malíka.*

Příloha č. 7. Fotografie zobrazující cvičení lišovských Sokolů ve Slapci v roce 1932.
Převzato z: Kovář, D. (2004) Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města.

Příloha č. 8. Na snímku je zobrazen fotbalový klub dorostenců SK Lišov v roce 1932. Převzato z: Kovář, D. (2004) Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města.

Příloha č. 9. Fotografie zobrazuje volejbalové utkání na zahradě bývalého schwarzenberského špitálu. Převzato z: Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*.

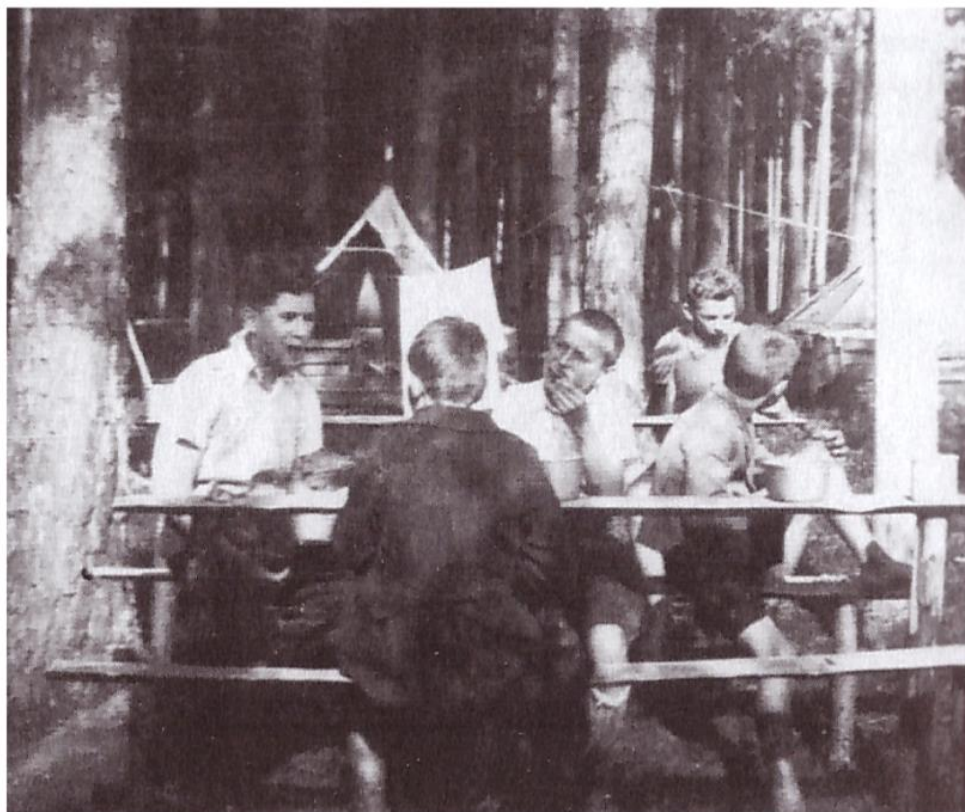
Příloha č. 10. Fotografie ze zápasu na lišovském zimním stadionu v roce 1960. Převzato z: Kovář, D. (2004) *Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města*.

Příloha č. 11. Fotografie zachycuje požár šaten zimního stadionu v nočních hodinách 19. října 1990. Převzato z: Kovář, D. (2004) Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města.

Příloha č. 12. Fotografie fotbalového týmu SK Lišov v roce 1998. Převzato z: Abelová, M. (1998) Lišovský zpravodaj

Příloha č. 14. Fotografie prvního tábora lišovských Junáků v roce 1938. *Převzato z: Kovář, D. (2004) Lišov 1334 – 2004 Stránky z dějin jihočeského města.*

Příloha č. 15. Fotografie basketbalového týmu SK Lišov.
Zdroj: <http://www.sklišov.wz.cz/soupis.html>

Příloha č. 16. Fotografie florbalového týmu TJ Sokol Lišov. Převzato z osobního archivu Jiřího Bouchala.

Příloha č. 17. Fotografie fotbalového týmu SK Lišov Muži A v roce 2009.
Zdroj: <http://sklisov.webnode.cz/muzi-a/>

Příloha č. 18. Předzápasová fotografie volejbalového týmu TJ Sokol Lišov v roce 2014. Přejato z osobní archiv Marie Placatkové.

Příloha č. 19. Fotografie tělocvičny ZŠ Lišov v létě 2015. Foto autor.

Příloha č. 20. Fotografie tělocvičny ZŠ Lišov v létě 2015. Foto autor.

Příloha č. 21. Fotografie zápasového hřiště (hřiště A) SK Lišov v roce 2015. Foto autor.

Příloha č. 22. Fotografie zápasového hřiště (hřiště A) SK Lišov v roce 2015.
Foto autor.

Příloha č. 23. Fotografie tréninkového hřiště (hřiště B) SK Lišov v roce 2015.
Foto autor.

Příloha č. 24. Fotografie tělocvičny TJ Sokol Lišov v létě 2015. Foto autora.